

**HÁRMAS MIGRÁCIÓS VÁLSÁG A
BALTIKUMBAN –
VÁLSÁGKEZELÉS
ÉSZTORSZÁGBAN ÉS
LETTORSZÁGBAN**

Migrációkutató Intézet

**Gyorselemzések
Gönczi Róbert**

2023/5

2023.02.20.

Gyorselemzések 2023/5

HÁRMAS MIGRÁCIÓS VÁLSÁG A BALTIKUMBAN – VÁLSÁGKEZELÉS ÉSZTORSZÁGBAN ÉS LETTORSZÁGBAN

Különösen sok kihívással kellett szembenéznie Észtországnak és Lettországnak a 2022-es év során. Az ukrán menekültek áradata mellett folyamatos orosz beáramlással és egy illegális migrációs válsággal is szembe kellett nézniük a belorusz határ mentén. A Migrációkutató Intézet munkatársai 2022 végén Észtországba és Lettországba látogattak, hogy felmérjék ezt a háromfrontos migrációs válságot, illetve megismerjék az ezek megoldására létrehozott mechanizmusokat. A helyszíni tapasztalatok alapján Észtország és Lettország válságkezelése összességében sikeresnek tekinthető.

Bevezetés

A 2022-es év különösen nehéznek bizonyult Észtország és Lettország számára, ugyanis egyszerre három fronton kellett megküzdeniük migrációs és menekülthullámokkal.¹ Ezt a hármas kihívást az ukrán menekültek érkezése, a részleges mobilizáció elől menekülő orosz állampolgárok, illetve a Fehéroroszország által 2021 óta generált irreguláris migrációs hullámok jelentették.² A Migrációkutató Intézet munkatársai, Dobó Géza és Gönczi Róbert október 25. és 31. között a Baltikumba látogattak, hogy felmérjék ezt a hármas migrációs nyomást, illetve megismerjék az aprócska államok stratégiáját ezen kihívások kezelésére. Az út során a Migrációkutató Intézet munkatársai ellátogattak Tallinnba, Narvába, Rigába és a lett-belorusz határra is. Jelen elemzés Észtország és Lettország válságkezelési stratégiáit vizsgálja.

Ukránok és oroszok az észt fővárosban

Kutatóink első állomása Tallinn volt, Észtország fővárosa. Útjuk először a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) tallinni irodájába vezetett, ahol Anneli Vares irodavezető fogadta őket. A tallinni IOM iroda legfőbb projektje jelenleg az ukrán menekültekre fókuszál, amelyet az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságával (UNHCR) közösen végeznek. Vares rávilágított, hogy jelenleg a projektnek kettő fókusza van: a mobilitás és a segített önkéntes visszatérés. A mobilitás főként az Észtországba érkezőkre összpontosít. Észtországba az orosz invázió kezdete óta eddig mintegy 100 ezer ukrán érkezett, melyből 60 ezren regisztráltak az ország menekültrendszerében. Tapasztalataik szerint a továbbutazó ukránok többségének célpontja Lengyelország vagy

¹ GÖNCZI 2022B.

² GÖNCZI 2021, 2-7.

Gyorselemzések 2023/5

Finnország. A végső célország kiválasztásának fókuszában a családgyesítés vagy az adott állam által nyújtott támogatás mértéke áll.

Az észtországi IOM 2015 óta futtat integrációs programokat is. A programokban csak menekültek vehetnek részt, utóbbiak 95%-a jelenleg ukrán. A nemzetközi védelem alatt állók integrációját az észt Kulturális Minisztériummal együtt végzik a kormány „Ukrajna Válasz” programjának keretei közt. A program megvalósításában az UNHCR is jelentős szerepet vállal 2022 szeptembere óta.

Vares azt is megosztotta a kutatókkal, hogy az ukránok nagyon könnyen beilleszkednek az észtországi munkaerőpiacra, mely jellemzően arra a tényre vezethető vissza, hogy a volt szovjet időknek köszönhetően mind Ukrajna, mind Észtország lakossága széles körben beszéli az orosz nyelvet. Azoknak, akik mégsem tudnak elhelyezkedni, az észt állam munkanélküli segélyt biztosít. Az ukránok munkaerőpiaci integrációját a Társadalmi Ügyek Minisztériuma végzi. Ugyanez a minisztérium felelős a kiskorú menekültek iskoláztatásáért. Észtországban minden kiskorú menekültnek kötelező az észt nyelvű közoktatásban részt vennie. Tekintve, hogy az észt oktatási rendszerben a legtöbb iskola önkormányzati, a gyermekek beillesztése egyszerű, ugyanis mindenki a lakóhelyéhez legközelebb eső iskolába kell, hogy járjon. A diákok emellett részt vehetnek hazai, ukrainai iskolájuk online oktatásában is.

Ezzel párhuzamosan oroszok is érkeznek Észtországba. A legtöbb orosz állampolgár március-április során érte el Észtországot, ekkor a napi érkezések száma a 6-7 ezret is elérte, azonban ez a szám 2022 őszére jelentősen lecsökkent, részint a bevezetett új szabályozások miatt is. 2022. szeptember 19-től ugyanis tilos Észtországba belépni minden olyan rövid időtartamú schengeni vízummal rendelkező orosz állampolgárnak, amelyek célja turisztikai, sport, kulturális, baráti vagy családi látogatás, függetlenül a célországtól vagy a vízumot kiállító országtól. Ugyanez a korlátozás érvényben van Lettországból, Litvániából és Lengyelországból is.³

A bevezetett vízumszabályozásokat követően Észtország szeptember 19-én bejelentette, náluk sem lehet menekültkérelmet benyújtani a részleges katonai mozgósításra hivatkozva. A módosításokra azért volt szükség, mert 2022 szeptemberére már Észtország volt a lakosságárányosan legtöbb ukrainai menekültet befogadó uniós tagállam, a föderációból érkezők, akik jellemzően nem közvetlen háborús fenyegetés elől menekültek pedig folyamatosan kötötték le az észt szociális rendszer kapacitását a veszélyben lévő ukrainai állampolgárok elől.⁴

³ KRIIS.EE

⁴ TAMBUR 2022.

Gyorselemzések 2023/5

A menekültek ilyen magas arányú érkezése példátlan a modern észt történelem elmúlt 30 évében. Ugyan 2015-ben Tallinn az európai kvótajavaslat oldalán állt, ennek megfelelően pedig be is fogadott menekülteket, nagyrésztük viszont már elhagyta a kis balti állam területét. A 2021-ben kezdődött fehér orosz migrációs válság sem érintette olyan súlyosan az észt államot, mint a lettet vagy a litvánt – igaz, a válság kirobbanásakor felmerült a gyanú, hogy az orosz állam hasonlóképpen nyomást gyakorolhat Észtországra a pszkovi repülőtér segítségével, ám ez végül nem történt meg.⁵ Észtországnak a 2015 óta tartó európai migrációs válsággal csak a Finn-öböl kapcsán kellett aggódnia, ugyanis az elmúlt 7-8 évben jelentős embercsempész hálózat alakult ki a tengeren át, mely Észtországból Finnországba juttatja az irreguláris migránsokat.⁶

Hasonló tapasztalatokról számolt be a Migrációkutató Intézet kollégáinak az Észt Belügyminisztérium Határ- és Migrációügyi Politikai Főosztályának két tanácsadója, Harry Kattai és Silver Stöun is. Főosztályuk elsősorban a reguláris migrációval foglalkozik, különös tekintettel az uniós ügyekre (pl. a szabad mozgás biztosítása). Elmondásuk szerint 2015-ben februártól májusig összesen 787 menekültkérelmet nyújtottak be, melyből 226-ot fogadtak el, ugyanakkor 2022 azonos időszakában ez utóbbi érték 1 967 volt – a legmagasabb érték a modernkori észt történelemben. A 2022-ben érkezett menekültek szinte mindannyian ukránok, oroszok és fehér oroszok voltak – Európán kívülről legmagasabb arányban Afganisztánból érkeztek. Ennyi menekült elszállásolása komoly logisztikai akadályokba ütközött az aprócska balti államban. Tallinn városa például hajót bérelt egy cégtől, mely 2-3 ezer főnek biztosított átmeneti szállást a legintenzívebb periódusban.⁷ A tanácsadók arra is felhívták a kutatók figyelmét, hogy az oroszoknak történő vízumkibocsátást⁸ azért is függesztették fel, mert sok orosz-ukrán kettős állampolgár használta ki a válsághelyzetet és igényelt menekültkérelmet annak ellenére, hogy nem lettek volna jogosultak rá. A szakértők arról is beszámoltak, hogy 2022 végére a menekültrendszerben történt regisztrációk törlése is nőni kezdett, októberre számuk 2 236-ra nőtt.

A tanácsadók arról is beszámoltak, hogy a legtöbb Ukrajnából érkezett menekült Észtországban a keleti országrészből származik, ugyanis azok az ukránok, akik az Oroszország által már megszállt területekről menekülnének az Unió területére, csak Oroszországon keresztül tudják megtenni ezt az utat. Az ilyen módon menekülő az EU területére legkönnyebben a lett vagy észt határon keresztül tudnak belépni. A tanácsadók azt is kiemelték, hogy bár az oroszok nem érkeznek illegálisan az állam területére az új vízumszabályozás óta,

⁵ EINMANN - ALAS - LÄNTS 2021.

⁶ YLE NEWS 2020.

⁷ RATS 2022.

⁸ A korábban említett 2022. szeptember 19-i vízumigénylési szabályozás orosz állampolgárok részére.

Gyorselemzések 2023/5

jelentősen megnőtt az orosz-észt házasságkötések száma, ugyanis a családegyesítési törvény értelmében így továbbra is letelepedhetnek Észtország területén.

Narva: Város világok határán

A Migrációkutató Intézet munkatársainak második állomása Narva városa volt, mely az Európai Unió legkeletibb városa, közvetlenül az orosz határon. Narva az azonos nevű folyó mentén helyezkedik el, melynek túloldalán Ivangorod orosz települése található. A kutatókat a narvai önkormányzat munkatársai, Victoria Punga, a polgármester tanácsadója és Denyisz Larcenko, az önkormányzati testület helyettes vezetője fogadta. A határozottan orosz többségi lakosságú észtországi város 2022 februárja óta folyamatos migrációs nyomás alatt áll a menekültek érkezése miatt. Míg 2022 októberben az érkezők száma 20 fő/napra csökkent, ugyanez az arány májusban meghaladta a 100 fő/napot. A legtöbb ukrán menekült nem marad Narvában, 2022 októberében az ott tartózkodó ukrán menekültek száma 676 fő volt.

Narvában az áldatlan menekülthelyzet aggasztó feszültségeket eredményezett. Miután februárt követően egyre nagyobb arányban nőtt az érkezők száma, úgy vált egyre tarthatatlanabbá a helyzet a település vezetősége számára is. Külön gondot okozott az önkéntesek és a média aránytalanul magas jelenléte.⁹ A narvai helyzetet látva az észt kormány és az ENSZ felelős szervezetei is bekapcsolódtak a válságkezelésbe.

Lettország: Ukránok, oroszok, eltűnő kvótamigránsok

A Migrációkutató Intézet munkatársai ezt követően Lettország irányába folytatták útjukat, ahol először a fővárosba, Rigába látogattak el. A kutatókat a lett Belügyminisztérium munkatársai fogadták. A minisztérium szakértői szerint az orosz háború kezdete óta eddig mintegy 35 ezer ukrán kapott hosszú távú vízumot vagy ideiglenes tartózkodási engedélyt. A lett állam ezt követően 120 napig biztosítja számukra az ellátást (szállás, élelmiszer, munkaerőpiac-tanácsadás), majd munkavállalásra biztatja a menekülteket. A szakértők beszámoltak arról is, hogy a rendszer rendkívül túlterhelt, ugyanis korábban annyi tartózkodási engedélyt bocsátottak ki egy év alatt, mint 2022 során egy nap alatt. Lettország az EU Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának segítségével tudta hatékonyabban kezelni az áldatlan helyzetet. Mivel nincs elegendő mennyiségű határvédelmi személyzet sem – részben a belorusz fenyegetés miatt – nagy fennakadások jellemzik a rendszert. A lett

⁹ Hasonlóan a román-ukrán határon található Szeretvásár, ahol a helyi hatóságok arról számoltak be, hogy az önkénteseknek és a média szereplőinek is szállást, illetve ellátást kellett biztosítani a településen, ami azonban akadályozta a hatékony védekezést és segítségnyújtást. (GÖNCZI 2022a, 15.)

Gyorselemzések 2023/5

Belügyminisztérium emellett arról számolt be kutatóinknak, hogy a menekültek főként májusig érkeztek, onnantól inkább orosz-ukrán kettős állampolgárok és gazdasági migránsok érték el a lett határt Oroszország és Fehéroroszország felől.

A kettős állampolgárokkal kapcsolatban Lettország alapvetően más megközelítést alkalmaz, mint Észtország. Az érkező kettős állampolgárok esetében a lett hatóságok nem az orosz (vagy bármilyen más) állampolgárságot veszik figyelembe, hogy semelyik ukrán menekült ne essen el a menedékkérelem lehetőségétől.¹⁰ A döntés hátterében az áll, hogy a kettős állampolgárság kérdése Ukrajnában *lex imperfecta*, avagy szürkezónás szabályozás, hiszen tiltja a rendszer, azonban nem bünteti. Ennek megfelelően többmillió ukrán állampolgár rendelkezik második útlevelemmel is.¹¹ A határvédelmi rendszer a kettős állampolgárok kapcsán egyedül azt méri fel, hogy a kettős állampolgár mikor járt utoljára Ukrajnában. Amennyiben legutóbb még a háború előtt, a jogszabály nem teszi lehetővé a menedékes kérelem benyújtását. Az ilyen módon Lettország területén tartózkodó kettős állampolgárok kilencven napon keresztül lehetnek szabadon a balti államban, utána viszont schengeni vízumot kell igényelniük. Amennyiben a második állampolgárság egy uniós tagállamé, a lett állam biztosítja a menedékkérő eljuttatását az adott ország területére.

Lettországot továbbra is fenyegeti a Fehéroroszország által szervezett migrációs válság. A határválságra válaszul a lett hatóságok rendkívüli helyzetet hirdettek, és azonnali befogadási kapacitásbővítésbe kezdtek 2021 során. A legnagyobb, 450 fős kapacitású befogadóközpont Rigához közel, Muceniekiben készült el. A legtöbben egyszerre 368-an tartózkodtak a befogadóközpont területén. Mint a belügyminisztériumi munkatársak felívták rá kutatóink figyelmét, a legaggasztóbb a szituációval kapcsolatban az volt, hogy mindez a koronavírus-pandémia során történt, amikor a karanténszabályozások miatt kénytelenek voltak a központ területén belül tartani a migránsokat, ami lázadásokhoz vezetett. A négy hetes befogadóközpont-karantén során több migráns is megszökött és eltűnt.

Az orosz invázió kezdetén Lettország rendelkezett az egyik legalacsonyabb menekültbefogadási kapacitással Európában – összesen 10 ezer fő ellátását tudták biztosítani. Ez a szám 2022 végére 40 ezer főre emelkedett. Ez a gyors növekedés annak is köszönhető, hogy a lett kormány már decemberben elkezdett készülni a háborúra.

¹⁰ SCHENGENVISAINFO 2022.

¹¹ Hivatalos adatok nincsenek, ugyanis az ukrán Belügyminisztérium 2009 óta nem végzett ilyen típusú felmérést. Akkor a bevallottan kettős állampolgárok száma 300 ezer volt, igaz, valódi számuk már ekkor is bőven egymillió fő felett lehetett. (ЛІГА.НОВИНИ 2014.)

Gyorselemzések 2023/5

Lettországban az ukrán menekültek igényelhetnek speciális, ötnapos menedéket is, melynek során eldönthetik, hogy a balti országban szeretnék-e benyújtani későbbi ideiglenes tartózkodási kérelmüket.

A lett belügyminisztérium szakértői arra is felhívták kutatóink figyelmét, hogy egyedül az orosz nemzetiségű helyi lakosság és a frissen érkezett ukrán menekültek között érezhető némi feszültség. Elmondásuk szerint már előfordult, hogy orosz etnikumú lettországi állampolgárok megrongálták ukrán menekültek gépjárműveit.

Szögesdrót kerítés a fagyott mocsárban

A Migrációkutató Intézet két kutatója Riga után Délkelet-Lettország irányába indult tovább, következő állomásuk a lett-belorusz határon fekvő Robežnieki települése volt, mely a 2021. évi migrációs és határválság frontvonalában került el. Robežniekiben az Állami Határőrség Daugavpils Megyei Határellenőrzési és Bevándorlási Szolgálatának főfelügyelője, Vladimir Šersts fogadta a kutatókat. A főfelügyelő elkísérte a Migrációkutató Intézet kollégáit a frissen épült fizikai határzárhoz is, majd a határvédelmi egységek központi épületében részletesen bemutatta a migrációs és határválság jellemzőit.

Lettország 172,9 km hosszú határszakaszon osztozik Fehéroroszországgal. A határmenti terület nem könnyen átjárható terep: mocsarak, erdők, folyók és tavak nehezítik a szárazföldi átkelést, amely ősztől tavaszig szinte lehetetlen. Hasonlóan a lengyel tapasztalatokhoz,¹² a lett határvédelmi szervek is arról számoltak be, hogy sok irreguláris migráns végleg eltűnt a lett mocsarakban az illegális határátkelés közben. A határvédelmi szervek munkatársai szerint sosem fogjuk megtudni, hány migráns vesztette így életét.

Lettország és Fehéroroszország között hét határátkelőhely van. Ebből kettő nemzetközi (Paternieki és Silene), a maradék öt pedig csak a határ 30 kilométeres körzetében élők által használható.¹³ Ezt egészíti ki további öt határvédelmi állomáshely, melyből a legnagyobb a robežnieki. Lettország a 2021-2022-es belorusz migrációs szervezést „hibrid háborús eszköznek” minősítette. Ennek megfelelően a balti ország háborús agresszorként tartja számon Fehéroroszországot, ahova csak különleges engedéllyel rendelkezők léphetnek be. A szigorú ellenőrzési mechanizmus a csempészetet is visszaszorította, különösen a vasúti átkelőhelyeken, ahol jelenleg csak az áruforgalom engedélyezett.

¹² NATIONAL INTEGRATION EVALUATION MECHANISM

¹³ A 2021-2022-es migrációs- és határválságot követően ez is megváltozott: immáron csak külön engedéllyel és vízzel át lehetnek lépni a határ harminc kilométeres körzetében élők is Fehéroroszország területére.

Gyorselemzések 2023/5

A fehérorosz migrációs szervezés különösen fájdalmas volt a lett állam számára, ugyanis a válságot megelőzően a két ország határvédelmi együttműködéssel bírt.¹⁴ Mint a határvédelmi szervek képviselői beszámoltak a Migrációkutató Intézet kollégáinak róla, rendszeres volt a belorusz határőrök látogatása a lett oldalon. A belorusz rendvédelmi szervek vélhetően pont ennek az együttműködésnek köszönhetően tudták kialakítani stratégiájukat egy schengeni tagország határvédelmi mechanizmusaival szemben, ugyanis ismerték lett kollégáik módszereit. A lett határ mentén kikísérletezett módszereiket ezután pedig Litvánia és Lengyelország ellen alkalmazták.

A lett határvédelmi szervek a 2021-ben bejelentett veszélyhelyzet óta 7 641 irreguláris migránst állítottak meg. A csúcspont 2021 decembere és 2022 januárja között volt: ekkor 1 300-1 500 főt állítottak meg. 2022 januárját követően azonban csillapodott a migrációs nyomás a határon, ezt követően az év végéig átlagosan havi 20-30 fő próbált illegálisan havonta Lettország területére lépni a belorusz határon keresztül. Külön érdekesség, hogy míg az irreguláris migránsok többsége közel-keleti és észak-afrikai volt, pár kubai állampolgár is megpróbált az Európai Unió területére jutni a lett határon keresztül. A lett hatóságok összesen 206 főt engedtek be az ország területére, jellemzően gyermekeket, családokat és betegeket. A határvédelmi szervek szerint egyedülálló gyermekek nem igazán léptek át a határon, ugyanakkor családok egészen sokan voltak, gyakran egy évesnél is fiatalabb csecsemőkkel.

2022 augusztusában a lett állam arról is döntött, hogy a hatékonyabb határvédelem érdekében állandó fizikai határzár építésébe kezd a belorusz határszakasz mentén.¹⁵ Ezt megelőzően egy jellemzően szögesdrótból álló ideiglenes fizikai határzár húztak fel, mely 62,07 km hosszú és mindössze pár méter magas. Egyes részekén az ideiglenes határzár meg is fog maradni, azonban a lett-belorusz határszakasz döntő részén új határkerítés kerül építésre. Az új fizikai határzár 3,7 méter magas acélkerítés szögesdróttal a tetején. Az állandó fizikai határzár 2022 októberében 20 km hosszan készült el.

¹⁴ MIGRATION PARTNERSHIP FACILITY

¹⁵ LSM.LV 2022.

Gyorselemzések 2023/5

Összegzés

Észtországnak és Lettországnak 2022-ben három migrációs kihívással kellett szembenéznie: az ukrán menekültek érkezésével, a nagyszámú orosz bevándorló jelentette kihívással, valamint a Fehéroroszország által gerjesztett irreguláris migrációval.

Az ukrán menekülteket erőn felüli szolidaritással fogadták a balti államok. Észtország és Lettország is bebizonyította, hogy a gyors kapacitásépítés nem lehetetlen, még ha összességében komoly kihívásokat is állít az állami intézményrendszer elé. A segítségnyújtás pedig elkerülhetetlen volt, hiszen pont ez a két balti állam a frontvonala a Kelet-Ukrajna Oroszország által megszállt részeiről érkezőknek.

Az orosz állampolgárok aránytalanul nagy számban történő beáramlása szintén komoly kihívás volt, hiszen ez nemcsak nemzetbiztonsági kockázatot hordozott, hanem sokan vissza is éltek az ukránoknak szánt észt és lett vendéglátással. Éppen ezért a szigorított vízumeljárás bevezetése – bár azt sokat kritizálták Európa-szerte – logikusnak és észszerűnek tekintendő. Külön kiemelendő, hogy Lettország továbbra is biztosít bizonyos belépési lehetőségeket a részleges mozgósítás elől menekülő orosz állampolgárok számára.

Továbbá fontos megállapítani, hogy bár a Fehéroroszország felől érkező illegális migrációs nyomás csökkent 2022-ben, annak a veszélye nem hárult el teljesen. Lettország példája jól mutatja, hogy miképp lehet stabilizálni egy határszakaszt erőt és koncentrációt összpontosítva a határ- és területvédelemre.

Gyorselemzések 2023/5

Felhasznált források:

EINMANN, Andres - ALAS, Brita-Maria - LÄNTS, Ulla (2021): *Migrant flow could reach Estonia through Pskov*. Postimees, 2021.11.12. Forrás: <https://news.postimees.ee/7384382/migrant-flow-could-reach-estonia-through-pskov> (Megtekintve: 2023. 01. 23.)

GÖNCZI, Róbert (2021): Lukasenka „migránst fog” Európára – Válság a fehérorosz-lengyel határon. *Migrációkutató Intézet Gyorselemzések*, 2021/17. 2-7.

GÖNCZI, Róbert (2022a): Bevándorlási kihívások kibocsátó országokban – Májusi terepszemle-tapasztalatok Moldovából és Romániából. *Migrációkutató Intézet Horizont*, 2022/17. 15.

GÖNCZI, Róbert (2022b): *Határvédelem világok határán: válságkezelés Oroszország árnyékában*. 24.hu, 2022.11.18. Forrás: <https://24.hu/kulfold/2022/11/18/orosz-ukran-haboru-hatarvedelem-baltikum-migracio-valsgakezeles/> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

KRIIS.EE: *Visas for Russian citizens*. Forrás: <https://www.kriis.ee/en/travelling-crossing-state-border/travelling-estonia/visas-russian-citizens> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

LSM.LV (2022): *Permanent fence construction on Latvia-Belarus border begins*. 2022.08.30. Forrás: <https://eng.lsm.lv/article/society/defense/permanent-fence-construction-on-latvia-belarus-border-begins.a471536/> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

MIGRATION PARTNERSHIP FACILITY: *Enhancing Latvia-Belarus border management cooperation during preparation and implementation of large-scale public events (LATBEL)*. Forrás: <https://www.migrationpartnershipfacility.eu/mpf-projects/21-enhancing-latvia-belarus-border-management-cooperation-during-preparation-and-implementation-of-large-scale-public-events-latbel/preview> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

NATIONAL INTEGRATION EVALUATION MECHANISM: *Poland, Latvia, Lithuania: Life's Threatening Situation on EU Eastern Borders, Thousands Protest Pushbacks*. Forrás: <http://www.forintegration.eu/pl/poland-latvia-lithuania-life-s-threatening-situation-on-eu-eastern-borders-thousands-protest-pushbacks> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

Gyorselemzések 2023/5

RATS, Liisbeth (2022): *Thousands of Ukrainian refugees still living on ferry in Tallinn harbor*. ERR News, 2022.07.30. Forrás: <https://news.err.ee/1608671233/thousands-of-ukrainian-refugees-still-living-on-ferry-in-tallinn-harbor> (Megtekintve: 2023. 01. 23.)

SCHENGENVISAINFO (2022): *Latvia Stops Issuing Entry Visas to Russian Citizens*. 2022.08.02. Forrás: <https://www.schengenvisainfo.com/news/latvia-stops-issuing-entry-visas-to-russian-citizens/> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

TAMBUR, Silver (2022): *Estonia has accepted the largest share of Ukrainian refugees in the EU*. Estonian World, 2022.12.29. Forrás: <https://estonianworld.com/life/estonia-has-accepted-the-largest-share-of-ukrainian-refugees-in-the-eu/> (Megtekintve: 2023. 02. 07.)

YLE NEWS (2020): *Finnish Coast Guard uncovers major people smuggling operation*. 2020.11.19. Forrás: <https://yle.fi/a/3-11656110> (Megtekintve: 2023. 01. 23.)

ЛІГА.НОВИНИ (2014): *В Раду внесен законопроект, наказывающий за двойное гражданство*. 2014.02.08. Forrás: <https://news.liga.net/politics/news/v-radu-vnesen-zakonoproekt-nakazyvayushchiy-za-dvoynoe-grazhdans-tvo> (Megtekintve: 2023. 01. 22.)

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155.

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Gönczi Róbert, 2023

© Migrációkutató Intézet, 2023

Sorszám: 2023/5